

Informácie o službách umelého prerušenia tehotenstva

- [Prvé kroky: s kým hovoriť, kam ísť a aký je zákon](#)
- [Čo sa stane na posudkovej klinike?](#)
- [Rôzne typy umelého prerušenia tehotenstva \(interrupcia\)](#)
- [Chirurgické prerušenie tehotenstva](#)
- [Aké riziká so sebou nesie umelé prerušenie tehotenstva?](#)
- [Čo sa stane po umelom prerušení tehotenstva?](#)
- [Podpora po prerušení tehotenstva](#)
- [Čo sa stane s tehotenským tkanivom po prerušení tehotenstva?](#)
- [Dodatočné informácie](#)
- [Užitočné kontaktné údaje a ďalšie informácie](#)

Prvé kroky: s kým hovoriť, kam ísť a aký je zákon

Čo by som mala urobiť, ak si myslím, že som tehotná?

Urobte si tehotenský test. Môžete si ho kúpiť v lekárni alebo v supermarkete a urobte si test doma. Tiež môžete ísť do zdravotného strediska alebo na kliniku sexuálneho zdravia (Sandyford) na bezplatný tehotenský test.

Tehotenský test sa robí na vzorke moču, presnejšia je vzorka ranného moču. Moderné tehotenské testy vedia povedať, či ste tehotná už po prvom týždni meškania menštruácie.

S kým môžem hovoriť o svojom tehotenstve?

Veľa žien sa rozhodne rozprávať o svojom neplánovanom tehotenstve s priateľmi, rodinou alebo partnerom a o tom, čo ďalej. Možno hneď viete, že nechcete pokračovať v tehotenstve, ale väčšinou sú ľudia zo začiatku zmetení a nevedia, čo robiť. Môže byť pre vás dobré hovoriť o vašich pocitoch s niekým, kto nie je priamo spojený s vašou situáciou.

Môžete hovoriť so svojím všeobecným lekárom alebo personálom služieb sexuálneho zdravia v Sandyforde. Môžete si dohodnúť termín u zdravotnej sestry, aby ste prediskutovali vaše možnosti na 0141 211 8620.

Čo hovorí zákon o umelom prerušení tehotenstva?

Umelé prerušenie tehotenstva sa v Spojenom kráľovstve môže urobiť do 24. týždňa tehotenstva, ak spĺňate určité kritériá. Umelé prerušenie tehotenstva je v Greater Glasgow and Clyde možné do 18. týždňa tehotenstva. Po 18. týždni tehotenstva vás budeme musieť odporučiť na britské poradenské služby v tehotenstve (BPAS).

V Spojenom kráľovstve sú všetky umelé prerušenia tehotenstva vykonané podľa zákona o interrupcii. Dvaja lekári musia písomne potvrdiť, že umelé prerušenie tehotenstva spôsobí žene (alebo jej narodeným deťom) menej fyzických alebo duševných problémov ako zachovanie tehotenstva. Väčšina lekárov sa pozerá na znepokojenie z nechceného tehotenstva ako na poškodzujúce. Avšak, niektorí lekári sa rozhodnú, že sa nechcú podieľať na službách spojených s interrupciou a odporúčaniami, a v tom prípade vás musia odporučiť inému lekárovi alebo poskytovateľovi služieb, ktorý vám bude vedieť pomôcť.

Čo mám urobiť, ak chcem umelé prerušenie tehotenstva?

Ak chcete podstúpiť umelé prerušenie tehotenstva alebo chcete hovoriť o tom, aké máte možnosti v tehotenstve, navštívte posudkovú kliniku umelého prerušenia tehotenstva. Váš lekár, zdravotná sestra alebo ktorýkoľvek zamestnanec v Sandyforde vás môže odporučiť na takúto kliniku a dajú vám termín.

Tiež si môžete sama dohodnúť termín na posudkovej klinike umelého prerušenia tehotenstva. Môžete zavolať na službu posudku ukončenia tehotenstva a odporúčaní (TOPAR) na číslo 0141 211 8620, kde vám dajú termín.

Termín na posudok by mal byť dostupný maximálne do 5 pracovných dní. Posudková klinika umelého prerušenia tehotenstva spracuje všetky dokumenty, ktoré vyžaduje zákon o umelom prerušení tehotenstva.

Budem musieť za umelé prerušenie tehotenstva platiť?

Nie, za podmienky, že máte nárok na NHS starostlivosť v Spojenom kráľovstve nebudete musieť platiť ani za posudkovú kliniku umelého prerušenia tehotenstva ani za zákrok.

Čo sa stane na posudkovej klinike?

Kde je posudková klinika umelého prerušenia tehotenstva?

Posudková klinika umelého prerušenia tehotenstva je v Sandyforde a v niektorých miestnych ambulantných klinikách.

S kým sa na klinike stretnem?

Keď prídete na posudkovú kliniku umelého prerušenia tehotenstva, recepčná vás zaregistruje a potom sa porozprávate s doktorom alebo zdravotnou sestrou, alebo obidvoma.

Naši zamestnanci sa špecializujú na obor interrupcie a budú chápať k vašej situácii a potrebám. Prediskutujete vašu osobnú situáciu a ako vnímate svoje tehotenstvo.

Vysvetlíme vám, aké máte možnosti a dáme vám podrobné informácie o umelom prerušení tehotenstva. Ak sa rozhodnete pre umelé prerušenie tehotenstva, dohodneme vám termín. Ak si nebudete istá, čo robiť, budete mať čas urobiť rozhodnutie a ponúkne vám nový termín. Tiež vám môžeme ponúknuť konzultácie so špecializovaným poradcom, ak si budete priať.

Čo sa stane na klinike?

Sonografia

Každá žena, ktorá príde na posudkovú kliniku umelého prerušenia tehotenstva musí podstúpiť ultrazvuk. Ten potvrdí, v ktorom týždni tehotenstva ste, skontrolujeme, či vám nehrozí samovoľný potrat (neúspešné tehotenstvo) alebo či nejde o mimomaternicové tehotenstvo.

Poprosíme vás, aby ste prišli s plným mechúrom, aby sa dal urobiť dobrý ultrazvuk. Väčšina ultrazvukov je na bruchu, ale ak ste vo veľmi počiatocnom štádiu tehotenstva, budete potrebovať transvaginálny (vnútorný) ultrazvuk. Osoba, ktorá vykonáva sonografiu, vám na základe zaužíwanej praxe obraz ultrazvuku neukáže. Ak si prajete vidieť ultrazvuk, požiadajte o to zamestnanca.

Kontrola pohlavne prenášaných chorôb

Každý, kto príde na posudkovú kliniku, dostane možnosť vyšetrenia na pohlavne prenášané choroby. To je kvôli tomu, aby sme skontrolovali, či nemáte infekciu, ktorá by mohla viesť k ťažkostiam po prerušení tehotenstva.

Požiadame vás, aby ste si urobili výter vatovou tyčinkou z dolnej časti vagíny, ktorú budeme testovať na chlamýdie a kvapavku. Kompletné vyšetrenie pohlavných chorôb zahŕňa krvný test na HIV a syfilis a tento test vám ponúkneme spolu s inými krvnými testami.

Krvný test

Keď prídete na kliniku, odoberieme vám vzorku krvi. Skontrolujeme váš krvný obraz, aby sme zistili, či nie ste anemická a skontrolujeme vašu krvnú skupinu.

Ak typ vašej krvi je Rh negatív, možno budete potrebovať injekciu anti-D v deň interrupcie. Tým zabránime problémom s krvnou skupinou pri budúcich tehotenstvách.

Ak sa rozhodnete pre kompletné vyšetrenie pohlavných chorôb, vaše HIV a syfilis testy môžu byť urobené z toho istého odberu krvi.

Súhlas

Ak sa rozhodnete pre umelé prerušenie tehotenstva, požiadame vás, aby ste podpísali tlačivo súhlasu, kde dáte svoje písomné povolenie na interrupciu. Na tomto tlačive potvrdíte, že ste si vybrali umelé prerušenie tehotenstva, že ste dostali informácie o možnostiach, ktoré máte a o rizikách zákroku.

Je dôležité, aby ste sa nás opýtali na všetko, čo vám nie je jasné.

Rôzne typy umelého prerušenia tehotenstva

V Greater Glasgow and Clyde môžete umelé prerušenie tehotenstva podstúpiť do 18. týždňa tehotenstva. Typ interrupcie závisí od toho, v ktorom týždni tehotenstva ste.

Rôzne typy umelého prerušenia tehotenstva tabletkami

Umelé prerušenie tehotenstva (tabletky) - do 18. týždňa tehotenstva

Umelé prerušenie tehotenstva tabletkami zahŕňa dve sady tabletiiek, ktoré spôsobia krvácanie a vypudenie tehotenského tkaniva, podobne, ako keď niekto má samovoľný potrat.

Umelé prerušenie tehotenstva tabletkami zahŕňa dve ďalšie návštevy, dva dni po sebe. Tento zákrok nemusí byť pre vás vhodný, ak trpíte nasledovným:

- vysoký krvný tlak
- vysoký cholesterol
- dlhodobá liečba kortikoidmi
- antikoagulačná liečba.

Dáme vám prvú tabletku (Mifepristone) na prvom termíne interrupčného zákroku. Túto tabletku prehltnete. Táto tabletka zabráni hormónom, aby podporovali tehotenstvo.

Dáme vám druhú sadu tabletiiek (Misoprostol) na druhom termíne. Je to sada 4 tabletiiek, ktoré si zavediete do vagíny. Tieto tabletky spôsobia krvácanie a vypudenie tehotenského tkaniva.

Určite sa naraňajkujte predtým, ako prídete na svoj termín. Môžete si so sebou priviesť jednu osobu.

Nemôžete na váš termín priviesť deti, takže ak máte deti, zariadte si prosím, aby sa niekto o nich postaral.

Čo sa stane na mojom prvom termíne umelého prerušenia tehotenstva?

- Lekár alebo zdravotná sestra skontrolujú vaše zdravotné záznamy.
- Dáme vám 1 tabletku Mifepristone na perorálne užitie s vodou. Môže vám prísť trochu nevoľno.
- Ak budete vracat' do jednej hodiny od prehltnutia tabletky, budete sa musieť vrátiť na oddelenie alebo kliniku a vziať ďalšiu tabletku.
- Prosíme, aby ste nepili žiaden alkohol a nefajčili. Ak neviete prestať s fajčením, skúste počas týchto dní fajčiť menej.

Čo sa bude diať medzi mojimi termínmi?

- Predtým, ako prídete na druhý termín, môžete mať mierne krvácanie a bolesti ako pri menštruácii. Vo väčšine prípadov, tieto príznaky sú mierne a nemali by ste sa nimi znepokojovať.
- Prosíme, aby ste nepoužívali tampóny.
- Existuje malá šanca, že vaše krvácanie môže byť silnejšie a bolesti väčšie. Je možné, že váš stav postúpi k prerušeniu tehotenstva, ale v tomto štádiu je to dosť nepravdepodobné. Ak ste znepokojená, prosím kontaktujte oddelenie alebo kliniku, ktorí vám poradia a pomôžu. Dáme vám priamu linku na gynekológiu alebo klinickú sestru. Ak ste vy alebo personál znepokojení vaším stavom, môžete prísť na vyšetrenie.
- Ak máte bolesti alebo kŕče, môžete použiť obyčajné tabletky na utíšenie bolesti ako je paracetamol. Po vašom prvom termíne vás požiadame, aby ste prišli na oddelenie o dva dni.

Je veľmi dôležité, aby ste sa na tento termín dostavili, i keď si myslíte, že už nie ste tehotná.

Čo sa stane na mojom druhom termíne?

- Aby váš pobyt bol príjemnejší, môžete si doniesť niečo na čítanie, jedenie či pitie alebo môžete počúvať hudbu. Tiež si prineste pyžamo alebo nočnú košeľu, aby ste sa mohli prezliecť.
- Prijmeme vás na oddelenie. Očakávajte, že tu zostanete asi 6 až 8 hodín. Pri niektorých prípadoch vyžadujeme dlhší pobyt (málokedy cez noc), obzvlášť ak ste ďalej ako v 9. týždni tehotenstva alebo máte komplikácie.
- Zdravotná sestra sa vás opýta na bolesti a krvácanie za posledné dva dni. Ak ste mali iné príznaky, prosím spomeňte ich.
- Dáme vám 4 malé tabletky na zavedenie do vagíny (ak chcete, niekto z personálu vám to môže urobiť). Tieto tabletky pomôžu vášmu telu vyvolať vypudenie tehotenského tkaniva. Začnete krváčať a budete pociťovať bolesti ako pri menštruácii. Reakcie žien na tento zákrok sa líšia. Niektoré ženy zažívajú silné krvácanie a bolesť, iné majú minimálne krvácanie a bolesť. Väčšina žien je niekde medzi tým.
- Tehotenské tkanivo je bežne vypudené so zrazeninami krvi, a tkanivo je možné identifikovať, obzvlášť ak ste za 7. týždňom tehotenstva. Ak to nechcete vidieť, je lepšie sa nepozerať na to, čo vylúčite.
- Sprievodnými príznakmi tiež môže byť hnačka, vracanie, bolesť hlavy, pocity závratu, návaly tepla či zimnica. Tieto sú bežné príznaky, ktoré by vás nemali znepokojovať, ale spomeňte ich zdravotnej sestře, ktorá sa o vás stará a pomôže vám so zmiernením príznakov.
- Poprosíme vás, aby ste použili lôžkovú misu na močenie, aby zdravotné sestry mohli skontrolovať, či už prišlo k prerušeniu tehotenstva, keď ste močili. Ak máte obavy ísť na toaletu sama, prosím požiadajte zdravotnú sestru, aby išla s vami.
- Prosím, používajte hygienické vložky. Zdravotná sestra ich skontroluje, či už došlo k umelému prerušeniu tehotenstva predtým, ako sa vyhodia.
- Predtým, ako pôjdete domov, bežne robíme vaginálne vyšetrenie, aby sme skontrolovali, že umelé prerušenie tehotenstva je ukončené. Niekedy je potrebné urobiť kontrolnú sonografiu.
- Predpíšeme vám tabletky na utíšenie bolesti v deň prerušenia tehotenstva. Pre väčšinu žien sú tieto tabletky postačujúce, príležitostne niektoré ženy potrebujú silnejšie lieky. Dáme vám dve antibiotiká v deň prerušenia tehotenstva, aby sme znížili nebezpečenstvo infekcie. Existujú rôzne typy umelého prerušenia tehotenstva tabletkami, čo závisí od toho, v ktorom týždni tehotenstva ste.

Umelé prerušenie tehotenstva v rannom štádiu – s pomocou tabletiiek

Toto je pre ženy, ktoré sú menej ako 9 týždňov tehotné. Obvykle vám ponúkame vybrať si z jednodňového nemocničného prerušenia tehotenstva tabletkami alebo umelého prerušenia tehotenstva v rannom štádiu s pomocou tabletiiek a v domácom prostredí (EMAH).

(i) Jednodňové nemocničné umelé prerušenie tehotenstva tabletkami

V druhý deň zákroku vás prijmem na oddelenie na 6-8 hodín. Jedna zo zdravotných sestier sa o vás postará a pravdepodobne k umelému prerušeniu tehotenstva dôjde počas vášho pobytu na oddelení.

(ii) Umelé prerušenie tehotenstva v rannom štádiu – s pomocou tabletiiek a v domácom prostredí

Prvú tabletku (Mifepristone) dostanete na klinike. So sebou si domov odnesiete lekársky balíček. V balíčku budú vaginálne tabletky, ktoré si zavediete o dva dni. So sebou si vezmete tabletky na utíšenie bolesti. Budete silno krváčať a vylúčite tkanivo v domácom prostredí, obvykle do niekoľko hodín od vloženia vaginálnych tabletiiek.

Aby ste mohli absolvovať skoré umelé prerušenie tehotenstva tabletkami v domácom prostredí, musíte spĺňať tieto kritériá:

- mať 16 alebo viac rokov;
- mať dobrý zdravotný stav, bez vážnych tehotenských problémov v minulosti;
- byť v domácom prostredí s niekým počas celého dňa;
- mať telefón;
- mať prístup k preprave v prípade, že sa potrebujete vrátiť do nemocnice z dôvodu obáv;
- vedieť dobre hovoriť a čítať po anglicky;
- byť maximálne 30 minút cesty vzdialená od nemocnice s urgentným príjmom;
- byť schopná poskytnúť telefónne číslo, na ktorom vás môžeme kontaktovať a opýtať sa, ako sa cítite;
- dať súhlas ku kontrolnému testu o 3 týždne po zákroku.

Ak sa rozhodnete pre umelé prerušenie tehotenstva v rannom štádiu s pomocou tabletiiek a v domácom prostredí, dáme vám priamu linku, aby ste nám zavolali, ak budete potrebovať poradiť. Použite hygienické vložky pri krvácaní, a môžete ich odstrániť bežným spôsobom ako pri menštruácii. Budeme vás informovať o tom, ako zistiť, že prerušenie tehotenstva bolo úspešné. Väčšinou je to špeciálny tehotenský test, ktorý použijete doma po troch týždňoch.

Niektoré ženy žiadame, aby prišli na sonografiu.

Neskoré umelé prerušenie tehotenstva tabletkami

Toto ponúkame ženám, ktoré sú v 9.-18. týždni tehotenstva. Nemôžeme vám ponúknuť zákrok doma a budete musieť zostať v nemocnici jeden deň. Väčšina žien je hospitalizovaná na 8 hodín, ale niekedy musia zostať do večera alebo zriedkakedy cez noc.

Keď ste v 9. týždni tehotenstva alebo ďalej, prerušenie tehotenstva je bolestivejšie a budete viac krváčať. Zdravotná sestra, ktorá sa o vás stará, vás skontroluje po 3 hodinách. V tomto bode, väčšina žien potrebuje viac liekov vo forme tabletiiek. Dáme vám tabletky každé tri hodiny až do vypudenia tehotenského tkaniva.

Po vypudení tehotenského tkaniva vám dáme injekciu na kontrakciu maternice, aby sme znížili riziko silného krvácania.

Ako dlho budem po zákroku krváčať?

Väčšina žien krváča 7 až 10 dní po umelom prerušení tehotenstva, niekoľko dní je krvácanie silné a potom sa intenzita krvácania zmiernuje. Niektoré ženy krvácajú dlhšie, a krvácajú až do prvej menštruácie po prerušení tehotenstva.

Po prerušení tehotenstva nepoužívajte tampóny. Toto pomáha pri prevencii infekcie. Pri ďalšej menštruácii môžete zase použiť tampóny.

Placenta

Tkanivo placenty je obvykle vylúčené z tela v ten istý čas ako tehotenské tkanivo alebo krátko potom. Niekedy (menej ako 1 z 20) placenta nevyjde von a budete musieť ísť na operačný sál kvôli malej operácii, kde vám vyoperujú placentu.

Chirurgické prerušenie tehotenstva

Chirurgické prerušenie tehotenstva (operačný zákrok) - od 7. do 12. týždňa tehotenstva

Môžete sa rozhodnúť pre chirurgické prerušenie tehotenstva. Toto je krátka operácia pod úplnou anestéziou. To znamená, že počas operácie budete v spánku.

Predoperačný posudok

Ak sa rozhodnete pre chirurgické prerušenie tehotenstva, budete potrebovať predoperačný posudok. Toto je rutinná kontrola, aby sme sa uistili, že ste v dostatočne dobrom zdravotnom stave, aby ste mohli podstúpiť operáciu na jednoduchovej chirurgii.

Na tomto stretnutí personál skontroluje váš zdravotný stav, výšku, váhu a krvný tlak. Je možné, že tiež budete potrebovať aj iné testy ako je röntgen alebo EKG (aktivita srdca). Predoperačné vyšetrenie sa môže uskutočniť v ten istý deň, ako máte termín na klinike umelého prerušenia tehotenstva, alebo budete potrebovať iný termín.

Tiež vám povieme, odkedy nemáte jesť v deň vašej operácie. To znamená, že od tohto času nebudete môcť jesť a piť až do svojej operácie.

Príjem na jednoduchovú chirurgiu

Dáme vám termín a miesto jednoduchovej chirurgie, keď budete na posudkovej klinike umelého prerušenia tehotenstva. Je dôležité, aby ste prišli na jednoduchovú chirurgiu načas. Ak budete meškať, váš operačný zákrok môže byť zrušený. Keď prídete na jednoduchovú chirurgiu, skontrolujeme si vaše údaje. Pred vašim operačným zákrokom vás prijmem niekoľko hodín vopred.

Po vašom prijme, lekár alebo zdravotná sestra skontroluje, či si ešte stále prajete umelé prerušenie tehotenstva. Dáme vám 2 malé tabletky do úst. Tieto tabletky by mali zmäkčiť kŕčok maternice a znížiť tak nebezpečenstvo poškodenia maternice alebo krčku maternice počas tohto zákroku. Tieto tabletky vám dáme 2-3 hodiny pred vašim operačným zákrokom. Po požití tabletiok môžete pociťovať určité kŕče.

Nieкто vás môže odprevadiť do jednoduchovej chirurgie, no po vašom prijme nebude môcť s vami zostať.

Čo sa deje počas operačného zákroku?

Dostanete celkovú anestéziu. To znamená, že dostanete uspávaciu injekciu a potom nebudete už počas operácie nič cítiť.

Počas zákroku je krčok maternice otvorený s pomocou dilatátorov a potom bude tehotenské tkanivo odstránené z maternice použitím jemného odsávania prostredníctvom tenkej plastovej trubice. Trvá to väčšinou 10-15 minút. Zárok prebieha vo väčšine prípadov cez vagínu a preto nebudete mať žiadne rezy ani stehy.

Čo sa bude diať medzi mojimi termínmi?

Po ukončení operačného zákroku sa zobudíte v zotavovni a personál vás zoberie spať na oddelenie.

Budem mať nejaké bolesti?

Väčšina žien má nejaký druh bolesti v priebehu niekoľkých hodín po zákroku. Niektoré ženy môžu mať bolesť aj niekoľko dní. Môžete si dávať tabletky od bolesti ako je napríklad paracetamol alebo ibuprofen na uvoľnenie bolesti.

Kedy po operačnom zákroku budem môcť jesť a piť?

Po asi 30-45 minútach vám dáme niečo na jedenie a pitie. Ak cítite nevoľnosť alebo vraciate, vaša zdravotná sestra vám môže dať injekciu, ktorá vám to pomôže zastaviť.

Ako dlho budem po zákroku krváčať?

Väčšina žien krváča 7 až 10 dní po interrupcii, niekoľko dní je krvácanie silné a potom sa intenzita krvácania zmiernuje. Niektoré ženy krvácajú dlhšie, a krvácajú až do prvej menštruácie po prerušení tehotenstva.

Po prerušení tehotenstva nepoužívajte tampóny. Toto pomáha pri prevencii infekcie. Pri ďalšej menštruácii môžete zase použiť tampóny.

Kedy budem môcť ísť domov?

Bežne budete môcť ísť domov na poludnie alebo poobede a to v závislosti na tom, kedy ste prišli na zákrok. Niektoré ženy potrebujú zostať v nemocnici po tomto zákroku až do druhého dňa. Prosím, buďte na to pripravená a zabezpečte si nevyhnutné veci (ako napríklad starostlivosť o deti) predtým, ako budete prijatá do nemocnice. Pretože ste mali celkovú anestéziu, budete musieť odísť v sprievode dospelaj osoby a v noci musíte byť pod dohľadom dospelaj osoby.

Nesmiete:

- riadiť motorové vozidlo
- obsluhovať stroje a zariadenia
- piť alkohol
- podpisovať nejaký dôležitý dokument v priebehu 24 hodín.

Aké riziká so sebou nesie umelé prerušenie tehotenstva?

Umelé prerušenie tehotenstva je bezpečná procedúra a vážne komplikácie nie sú veľmi bežné. Čím skôr počas tehotenstva je podstúpené umelé prerušenie tehotenstva, tým je to bezpečnejšie. Váš lekár alebo zdravotná sestra vám vysvetlia riziká a komplikácie, ktoré sa dotýkajú určitých druhov umelého prerušenia tehotenstva, ktoré vám ponúknu.

Ak sa bojíte rizík, informujte o tom svojho lekára alebo zdravotnú sestru, aby vás informovali viac.

Riziká v čase umelého prerušenia tehotenstva zahŕňajú:

- Nadmerné vaginálne krvácanie, až tak, že budete potrebovať krvnú transfúziu. To sa stáva približne iba v 1 z 1000 umelých prerušení tehotenstva v termíne do 20. týždňa tehotenstva, no zvyšuje sa na 4 z 1000 vykonaných umelých prerušení tehotenstva po 20. týždni tehotenstva.
- Poškodenie krčka maternice v 1 zo 100 chirurgických zákrokov umelého prerušenia tehotenstva.
- Poškodenie maternice nastane v 1 až 4 prípadoch z 1000 chirurgických zákrokov umelého prerušenia tehotenstva.
- Poškodenie maternice nastane v menej ako 1 prípade z 1000 chirurgických zákrokov umelého prerušenia tehotenstva, ak sa zákrok urobí medzi 12. a 24. týždňom tehotenstva.

Ak by sa objavili komplikácie, liečba vrátane operácie môže byť nevyhnutná.

Riziká po umelom prerušení tehotenstva zahŕňajú:

Je pravdepodobnejšie, že sa problémy objavia do dvoch týždňov po zákroku, ako v čase zákroku.

- Jedna z desiatich žien dostane po zákroku infekciu. Pred zákrokom podstúpíte vyšetrenie na pohlavné choroby, aby sme sa uistili, že nemáte infekciu, ktorá by mohla spôsobiť komplikácie. V deň zákroku môžete dostať antibiotiká.
- V maternici mohli zostať nejaké zvyšky tkaniva a ďalšia liečba môže byť potrebná. Toto sa stáva u menej ako 6 žien zo 100, ktoré podstúpili umelé prerušenie tehotenstva tabletkou a u 1-2 žien zo 100, ktoré podstúpili chirurgické prerušenie tehotenstva. Môže sa to vyriešiť ďalšími antibiotikami, ale niekedy je potrebné urobiť operačný zákrok, aby sa odstránilo tehotenské tkanivo z maternice.

Čo sa stane po umelom prerušení tehotenstva?

Môžete krvácať dva až tri týždne po ukončení tehotenstva. Avšak, niektoré ženy krvácajú menej, iné krvácajú až do ďalšej menštruácie. Po interrupcii nepoužívajte tampóny, aby sme znížili riziko infekcie. Používajte hygienické vložky. Pri ďalšej menštruácii môžete zase použiť tampóny.

Ovplyvní umelé prerušenie tehotenstva moju plodnosť v budúcnosti?

Ak s vaším umelým prerušením tehotenstva neboli žiadne problémy, neovplyvní to vaše možnosti otehotnieť v budúcnosti. Umelé prerušenie tehotenstva nezvyšuje riziko samovoľných potratov, mimomaternicových tehotenstiev či nízkej placenty, ak budete opäť tehotná. Avšak, môže sa mierne zvýšiť riziko predčasného pôrodu.

Antikoncepcia po interrupcii

Je veľmi dôležité, aby ste si po umelom prerušení tehotenstva naplánovali antikoncepciu, a tak znížili riziko ďalšieho neplánovaného tehotenstva. Vaša plodnosť sa rýchlo vráti po umelom

prerušení tehotenstva, preto je dôležité, aby ste ihneď začali s antikoncepciou. Váš lekár alebo zdravotná sestra s vami prediskujú vašu antikoncepciu a pomôžu vám správne si vybrať.

Dlhšie trvajúce metódy antikoncepcie, ako je implantát a vnútromaternicové metódy pomáhajú pri znižovaní rizika ďalšieho umelého prerušenia tehotenstva, preto by stálo zato sa nad nimi zamyslieť.

Obvykle vám typ koncepcie, pre ktorý ste sa rozhodli, bude daný v deň zákroku.

Potrebujem ísť na kontrolu po zákroku?

Dostali ste telefónne číslo na oddelenie, kam ste išli na zákrok. Ak budete extrémne krváčať alebo budete mať silné bolesti do 48 hodín od vášho odchodu z oddelenia, mali by ste kontaktovať a poradiť sa so zdravotnými sestrami. Potom, ak máte stále obavy, mali by ste ísť na kliniku Sandyford alebo k svojmu všeobecnému lekárovi.

Príznaky, ktoré by vás mali znepokojovať sú:

- neutíchajúca bolesť, na ktorú nezaberajú bežné tabletky proti bolesti;
- krvácanie, ktoré opätovne zosilnie,
- krvácanie, ktoré trvá dlhšie ako tri týždne;
- vysoká teplota alebo horúčka;
- zapáchajúci výtok z vagíny;
- pretrvávajúce príznaky tehotenstva, ako je pocit nevoľnosti alebo boľavé prsia.

V deň zákroku sme vám mali dať taký druh antikoncepcie, pre ktorú ste sa rozhodli. Avšak, ak nemáte metódu antikoncepcie, je nevyhnutné, aby ste navštívili kliniku Sandyford alebo vášho všeobecného lekára a prediskutovali ste svoje možnosti predtým, ako opäť začnete pohlavne žiť.

Niektoré ženy absolvujú sonografiu 2 týždne po zákroku. To je kvôli tomu, aby sme sa uistili, že všetko tehotenské tkanivo opustilo telo a aby sme skontrolovali, že už nie ste tehotná.

Ak vám bolo povedané, že sonografiu potrebujete, **je veľmi dôležité, aby ste prišli.**

Ženy, ktoré sa rozhodli pre skoré prerušenie tehotenstva tabletkou v domácom prostredí, si budú musieť urobiť špeciálny tehotenský test tri týždne po interrupcii.

Je veľmi dôležité si tento test urobiť, aby sa potvrdilo, že prerušenie tehotenstva bolo úspešné.

Podpora po prerušení tehotenstva

Pre väčšinu žien nie je rozhodnutie pre umelé prerušenie tehotenstva ľahké. Ako budete reagovať závisí od okolností vášho prerušenia tehotenstva, dôvody, pre ktoré ste sa rozhodli pre túto možnosť a ako ste sa so svojím rozhodnutím stotožnili. Môžete sa cítiť, že z vás opadol stres alebo sa môžete cítiť smutná alebo môžete zažívať obidva pocity. Väčšina žien prežíva škálu rôznych pocitov v čase rozhodnutia a zákroku.

Väčšina žien, ktoré sa rozhodnú pre interrupciu, nemá dlhotrvajúce duševné problémy.

Umelé prerušenie tehotenstva samo o sebe vám nespôsobí citové alebo duševné poruchy, ale ak ste trpeli duševnou poruchou v minulosti, môžete mať ďalšie problémy po neplánovanom

tehotenstve. Tieto problémy sú pravdepodobne pokračovaním problémov, ktoré ste mali predtým a môžu sa znova objaviť, či sa rozhodnete pre interrupciu alebo nie.

Sandyford poskytuje špecializované poradenstvo po zákroku.

Stretnutie si môžete dohodnúť na recepcii, alebo zavolajte na linku podpory a poradenstva na 0141 211 6700 a požiadajte o termín na POTC stretnutie.

Ak máte obavy, ako sa budete s prerušením tehotenstva vyrovnávať, váš doktor alebo zdravotná sestra vám môže dohodnúť stretnutie s poradcom čoskoro po zákroku.

Ak si myslíte, že máte nevyriešené pocity po umelom prerušení tehotenstva z minulosti, môžete si dohodnúť návštevu u poradcu kedykoľvek po zákroku.

Čo sa stane s tehotenským tkanivom po umelom prerušení tehotenstva?

NHS Greater Glasgow and Clyde budú náležite nakladať s vaším tehotenským tkanivom, budú postupovať podľa národných smerníc na citlivé odstránenie tehotenských tkanív. Tehotenské tkanivo bude umiestnené do nádoby a poslané do nemocničnej márnice. Potom bude poslané na kremáciu do miestneho krematória. Po kremácii tkaniva nie je kremačný popol.

Požiadame vás o podpis na tlačive so súhlasom, kde dávate povolenie ku kremácii tehotenského tkaniva. Ak si prajete sama zariadiť nakladanie s tehotenským tkanivom, hovorte o svojich možnostiach s lekárom alebo zdravotnou sestrou na klinike.

Dodatočné informácie

Dôverné informácie a ich zdieľanie

S vašimi informáciami budeme neustále nakladať dôverne a iba personál, ktorí pracuje na vašom prípade, bude mať prístup k vašim záznamom. Vaša návšteva na posudkovej klinike umelého prerušenia tehotenstva a všetky následné návštevy kvôli zákroku a testom budú zaznamenané vo vašich záznamoch. Záznamy, ktoré používame sú zo Sandyfordu a nemocnice.

Vášmu všeobecnému lekárovi napíšeme list a dáme mu informácie o vašej návšteve a zákroku. Je dôležité, aby váš všeobecný lekár vedel o zákroku v prípade, že by ste neskôr mali nejaké problémy.

Ochrana údajov a súkromia

Informácie o vašom zákroku sú použité pre štatistické účely o pacientkach, ktoré podstúpili zákrok umelého prerušenia tehotenstva v Škótsku. Štatistika je potrebná pre monitorovanie poskytovania služieb a zlepšenia služieb, ktoré budú pre pacientky dostupné v budúcnosti.

Aby sme mohli toto urobiť, údaje poskytujeme v najväčšej dôvernosti informačnému oddeleniu národného zdravotného systému v Škótsku (Information Services Division of NHS National Services Scotland) (tiež známe ako agentúra bežných služieb - Common Services Agency); tieto informácie sú zabezpečenou poštou poslané cez kanceláriu riaditeľky lekárskeho oddelenia, ale riaditeľka lekárskeho oddelenia, ani jej personál tieto informácie nikdy nevidia.

Tieto informácie zdieľame podľa požiadaviek zákona o umelom prerušení tehotenstva 1967 a smernice pre umelé prerušenie tehotenstva (Škótsko) 1991. Všetky osobné údaje sú spracované a bezpečne uchované v súlade so smernicou o ochrane osobných údajov a inými príslušnými

zákonmi o ochrane údajov. Osobné údaje, ktoré sa týkajú zákroku nikdy nie sú zdieľané s inými organizáciami.

Čo keď mám menej ako 16 rokov?

Každá mladá osoba, bez ohľadu na vek, vie dať platný súhlas na lekárske zákroky za podmienky, že je považovaná za spôsobilú na právne úkony; to znamená, že chápe odbornú radu vo veci zdravia a riziká a výhody ponúkanej možnosti. Váš doktor a zdravotná sestra budú s vami pracovať, aby posúdili vaše porozumenie situácie.

Všetky ženy, ktoré sú mladšie ako 16 rokov povzbudzujeme, aby zahrnuli svojho rodiča alebo opatrovníkov alebo inú vhodnú dospelú osobu do procesu. Ak sa rozhodnete tak neurobiť, lekári vám stále môžu ponúknuť umelé prerušenie tehotenstva, ak sú presvedčení, že viete dať platný súhlas a je to vo vašom najlepšom záujme.

Máte právo na dôvernosť ako všetci ostatní. Avšak, ak váš doktor alebo zdravotná sestra majú podozrenie, že ste vystavená riziku ujmy alebo zneužívania, majú povinnosť zapojiť sociálne služby. Vždy sa najskôr pokúsia svoje obavy prediskutovať s vami a až potom sa obrátia na iné služby.

Násilie na inom pohlaví

Medzi 1 z 3 a 1 z 5 žien zažije citové, fyzické a/alebo sexuálne zneužívanie od súčasného alebo bývalého partnera. Výskum naznačuje, že jedna z troch žien, ktoré vyhľadajú umelé prerušenie tehotenstva mohli zažiť zneužívanie zo strany súčasného alebo minulého partnera.

Ak ste momentálne vo vzťahu, kde je násilie alebo ste zneužívanie alebo násilie zažili v minulosti, kontaktujte linku pomoci pre domáce násilie na čísle **0800 027 1234** (24 hodín), kde vám dajú informácie o službách pomoci vo vašom okolí. Táto linka je bezplatná a nie je ju vidno na vašom účte za telefón.

Umelé prerušenie tehotenstva v 18. - 24. týždni tehotenstva

Umelé prerušenie tehotenstva nie je možné v NHS Greater Glasgow and Clyde v 18. týždni alebo neskôr. Ak ste v 18. týždni tehotenstva alebo ďalej, budeme vás musieť odporučiť k britskej poradenskej službe v tehotenstve (BPAS). Pravdepodobne pôjdete na konzultáciu s poradcom do Glasgowa, ktorý potom pre vás dohodne špecializovanú službu prerušenia tehotenstva v Anglicku. To môže znamenať, že budete z domu asi dva dni.

Ak máte nárok na NHS starostlivosť, NHS Greater Glasgow and Clyde pokryje vaše náklady na zákrok, cestu a nevyhnutné ubytovanie.

Čo sa stane, ak neviem dobre po anglicky?

Je nesmierne dôležité, aby ste rozumeli všetkým informáciám, ktoré vám dáme. Takisto je veľmi dôležité, aby ste jasne vedeli vysvetliť lekárovi alebo zdravotnej sestre svoju situáciu a pocity z vášho rozhodnutia. Ak neviete dobre hovoriť anglicky, dohodneme vám vyškoleného tlmočníka, ktorý príde na vašu konzultáciu a zákrok. Tento tlmočník bude vaše informácie považovať za dôverné.

Nie je prijateľné, aby vám tlmočil priateľ alebo člen rodiny. Ale, môžete si so sebou priviesť niekoho, kto vás podporí.

Čo ak nie som spokojná s poskytnutými službami?

Ak nie ste spokojná s akýmkoľvek aspektom starostlivosti, prosím, informujte niekoho z personálu, ktorý sa o vás stará. To znamená, že sa pokúsime vyriešiť všetky problémy priamo a rýchlo. Ak máte pocit, že to neviete urobiť, môžete hovoriť aj s niekým iným z personálu. Ak si myslíte, že sa s vašimi obavami nikto nezaobrá, môžete podať formálnu sťažnosť.

Čo ak si prajem podať sťažnosť?

Ak sme neboli schopní váš problém vyriešiť, alebo si prajete podať formálnu sťažnosť, viac informácií dostanete od NHSGGC, oddelenie sťažností. Obvykle vás požiadajú, aby ste svoju sťažnosť napísali, a my vám odpíšeme do dohodnutého termínu.

Telefón: **0141 201 4500** (iba sťažnosti) E-mail: complaints@ggc.scot.nhs.uk

Užitočné kontaktné údaje a ďalšie informácie

TOPAR termíny a poradenstvo 0141 211 8620

Sandyford poradenstvo a podpora 0141 211 6700

Sandyford klinika sexuálneho zdravia - služby a informácie 0141 211 8130

Ak si prajete svoj termín zákroku zrušiť, prosím volajte na

TOPAR, pondelok - piatok, 8.30 h – 16.30 h, 0141 211 8620

Informácie a termíny pre umelé prerušenie tehotenstva nad 18. týždeň tehotenstva - volajte **03457 30 40 30**

www.bpas.org